

Bestemming Betlehem

'Maria die zoude naar Betlehem gaan', 'Sjok, sjok, sjok liep het ezeltje', 'Kerstnacht boven Betlehem' – heb je er wel eens bij stilgestaan hoeveel oude en nieuwe kerstliederen Betlehem noemen? Dankzij de verhalen over Jezus' geboorte is dit kleine plaatsje in de buurt van Jeruzalem wereldberoemd. Maar in de Bijbel speelt Betlehem al veel eerder een belangrijke rol. Het is de plek waar Ruth, Naomi en Boaz in een chaotische tijd laten zien wat het betekent om trouw te zijn. David, de meest geliefde koning van Israël, wordt in Betlehem geboren. En in een tijd waarin de leiders van het volk het laten afweten, belooft de profeet Micha dat uit Betlehem ooit weer een leider zal komen die namens God regeert.

Met het adventsproject gaan we iedere week opnieuw op weg naar Betlehem. Door de verhalen van vaak heel gewone mensen ontdekken we steeds weer iets nieuws over Gods belofte van vrede en recht, voor Israël en de hele wereld.

Zo gebruik je dit boekje

Leuk dat jullie dit boekje gaan gebruiken op weg naar Kerst! Van de eerste zondag van advent tot en met Kerst is er elke dag iets leuks om te tekenen, te puzzelen, samen te lezen of om over na te denken.

Bij dit boekje hoort het koffertje van Bijbel Basics. Het koffertje kan je neerzetten op een zichtbare plek in huis. Je kan het boekje in of bij de koffer bewaren. In het koffertje vind je vijf luikjes, voor elke zondag van advent één luikje. Zo ontdek je wat elke Bijbelse figuur te maken heeft met Betlehem.

We wensen jullie een goede adventsperiode toe!

Het team van Bijbel Basics

*Zo zet je het
koffertje in elkaar*

Adventszondag

- Wat zie je op het eerste luikje in het koffertje? Wie denk je dat dit zijn?
- Wat hebben deze personen met Betlehem te maken, denk je?
- Open het luikje. Welk woord komt er uit de rebus?
- Lees samen het Bijbelverhaal dat hieronder staat. Je kunt in plaats van het verhaal ook het Bijbelgedeelte lezen uit de *Bijbel in Gewone Taal*.

Terug naar Betlehem

Bij Ruth 1:1-22 en 4:13-22

Naomi is verdrietig. Heel verdrietig. En ze voelt zich alleen. Haar man is er niet meer. Haar zonen zijn er niet meer.

Vroeger, toen ze nog in Betlehem woonde, was ze gelukkig. Ze had een man, ze had twee leuke jongetjes: Machlon en Kiljon. Maar het leven werd zwaar. Er groeide geen koren meer op het land. Er was in Betlehem bijna geen brood meer te krijgen. De twee jongens van Naomi hadden elke dag honger. 'Dit is niet goed,' zei de man van Naomi. 'We moeten naar een ander land verhuizen. Naar Moab. Want daar is wel eten, heb ik gehoord.'

'Dat is goed,' zei Naomi, en ze ging samen met haar man en met hun twee jongens naar dat land ver weg, dat ze helemaal niet kenden. Naar Moab. Het was zwaar in het begin. Naomi miste haar familie. Ze miste haar huis, en ze miste haar vriendinnen. Maar ze hadden in elk geval genoeg te eten. De jongens hadden geen honger meer. Dat was fijn.

Maar toen gebeurde er iets ergs. De man van Naomi ging dood. Dat was verschrikkelijk. Naomi miste haar man elke dag. De twee jongens misten hun sterke vader. Maar ze moesten verder. Met z'n drietjes. Naomi werkte hard. Ze zorgde voor haar jongens, zo goed ze kon.

Machlon en Kiljon werden steeds groter. En op een dag trouwden ze allebei met een meisje uit de buurt. Machlon trouwde met Ruth. Kiljon trouwde met Orpa. Naomi was weer een beetje blij. Misschien word ik over een poosje wel oma, dacht ze. Misschien krijg ik wel een kleinkind. Dat zou fijn zijn.

Maar dat gebeurde niet. Er gebeurde iets verschrikkelijks. Machlon en Kiljon stierven, allebei. Naomi moest haar twee zonen begraven in Moab.

Naomi is verdrietig. Heel verdrietig. Ze was haar man al verloren. Maar nu heeft ze ook haar beide jongens niet meer. Ze kan alleen nog maar huilen.

Op een dag hoort Naomi dat er weer genoeg te eten is in haar eigen land. En ze denkt: weet je wat ik ga doen? Ik ga terug. Terug naar mijn huis. Terug naar mijn land. Terug naar Betlehem, de stad waar ik vroeger woonde. De stad waar mijn familie vandaan komt.

Naomi pakt haar spullen bij elkaar. En dan roept ze haar schoondochters. Ze geeft ze allebei een kus. 'Lieve Orpa en Ruth,' zegt ze. 'We moeten afscheid van elkaar nemen. Ik ga terug naar mijn eigen land. Ik hoop dat de Heer goed voor jullie zorgt, en dat Hij jullie allebei een nieuwe man geeft.'

'Nee!' roept Orpa, en ze begint te huilen.

Ruth moet ook huilen. 'Nee, Naomi,' zegt ze. 'Dat moet je niet zeggen. Wij kunnen je niet missen. Jij bent als een moeder voor ons. We houden van je. Als jij weggaat, gaan wij met je mee. Dan horen wij voortaan ook bij jouw volk.'

Naomi vindt het heel lief dat Orpa en Ruth met haar mee willen naar Betlehem. Ze gaan met z'n drieën op reis. Maar na een paar dagen denkt Naomi: nee, dit is helemaal geen goed idee. Het is voor mij natuurlijk wel fijn als Orpa en Ruth met me meegaan. Maar voor hen is het veel fijner om in hun eigen land te blijven.

'Orpa en Ruth,' zegt ze daarom. 'Jullie moeten dit niet doen. Jullie zijn nog jong. Ik wil dat jullie weer gelukkig worden. En ik kan jullie daar niet bij helpen. Jullie

moeten hier blijven, en trouwen met een lieve man uit de buurt. Dat is echt het beste voor jullie.'

Orpa en Ruth beginnen weer te huilen. Maar na een poosje snuit Orpa haar neus en droogt ze haar tranen af. 'Goed,' zegt ze. 'Als jij dat echt wil, Naomi, dan ga ik terug.' Ze geeft Naomi een kus. En daar gaat ze. Terug naar haar familie.'

Naomi en Ruth kijken haar na. 'Wees jij nou ook verstandig,' zegt Naomi tegen Ruth. 'Ga ook terug, net als Orpa.'

Ruth slaat haar armen om Naomi heen. 'Zeg toch niet steeds dat ik weg moet,' zegt ze. 'Ik laat jou niet in de steek, Naomi. Ik ga met je mee. Ik ga bij jou in Betlehem wonen. Je hebt mij zoveel verteld over de God van Israël. De God van Israël is ook mijn God. Ik wil bij Hem horen.'

Naomi schudt haar hoofd en glimlacht. Het is duidelijk. Ruth wil echt per se mee naar Israël. Nou goed. Dan moet Ruth maar mee.

En zo maken Ruth en Naomi samen de lange reis naar Israël. Naar Betlehem. Ze gaan in het huisje van Naomi wonen. Het is niet makkelijk in het begin. Maar Ruth is jong, en ze werkt hard. Ze gaat elke dag naar een stuk land waar koren op groeit, en ze raapt het koren op dat de boer heeft laten liggen. Met het koren kan Naomi thuis brood bakken.

De boer van het korenveld heet Boaz. Boaz is een aardige man. Hij praat met Ruth, en hij helpt haar waar hij maar kan. 'Boaz,' zegt Ruth op een avond. 'Zou jij misschien voor Naomi en mij willen zorgen?'

'Dat wil ik doen,' zegt Boaz. 'Ik ga jullie helpen.'

Boaz en Ruth trouwen met elkaar. Samen zorgen ze voor Naomi.

'Wat een geluk heb jij, Naomi,' zeggen de buurvrouwen. 'Wat heb jij een lieve schoondochter. En wat zorgt God goed voor jou.'

Een poosje later krijgen Boaz en Ruth samen een kindje. Obed noemen ze hem. Naomi is zo blij. Ze tilt de baby op en loopt ermee rond alsof het haar eigen kind is.

En zo voelt het ook. Alsof dit jongetje een beetje van haar is. Alsof God haar een zoon heeft gegeven. Alsof er weer toekomst is.

En dat is ook zo. Het gaat nog heel lang duren, maar op een dag wordt de kleine Obed groot, en krijgt hij zelf een zontje. En de zoon van Obed krijgt op een dag óók een kind. En op een dag wordt er in Betlehem, in Obeds familie, een jongetje geboren dat de naam David krijgt. En David? Die wordt later een heel belangrijke koning.

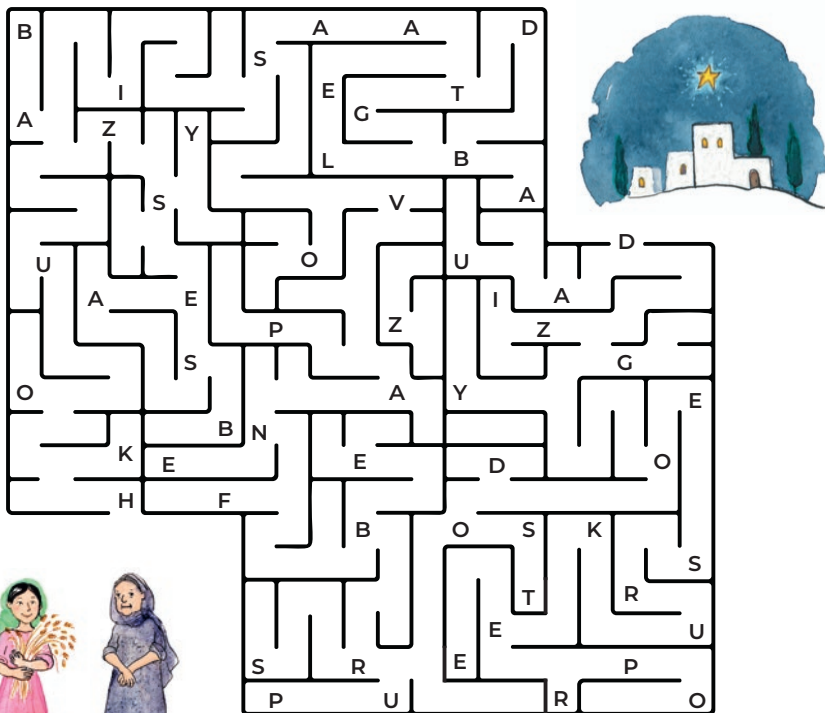

ZONDAG

Naomi en Ruth gaan naar Betlehem

Ruth en Naomi vertrekken samen uit het land Moab, op weg naar Betlehem in het land Israël. Help jij hen de weg te vinden?

Schrijf ondertussen alle letters op die je onderweg tegenkomt. Samen vormen de letters achter elkaar de betekenis van de plaatsnaam 'Betlehem'. Je moet dan natuurlijk wel de juiste route lopen.

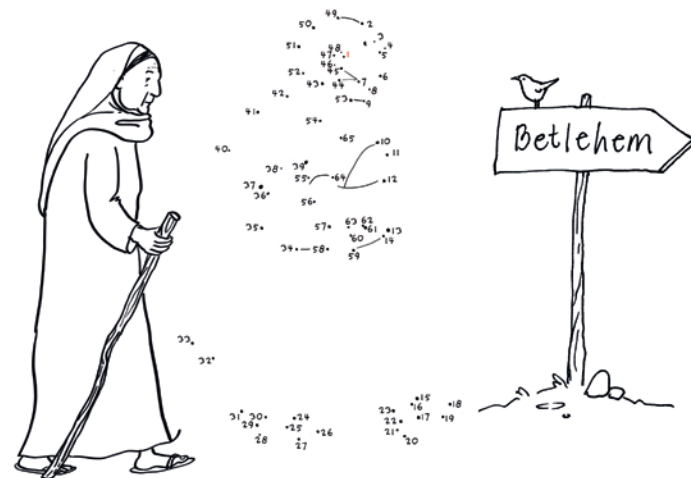
Oplissing

MAANDAG

Naomi en ...

Wie gaat er met Naomi mee naar Betlehem? Trek een lijntje van nummer 1 naar nummer 2, enz. en je ziet wie er met haar meegaat. Kleur daarna de tekening in met vrolijke kleuren.

DINSDAG

Ruth 1:16-19

Ruth zei tegen Naomi: 'Zeg toch niet steeds dat ik terug moet gaan! Ik laat u niet in de steek.' Toen begreep Naomi dat Ruth beslist met haar mee wilde gaan. Daarom zei ze er niets meer over. ...

Achter dit Bijbelgedeelte komt nog een zin. Los de rebus op en je leest om welke zin het gaat.

Oplissing

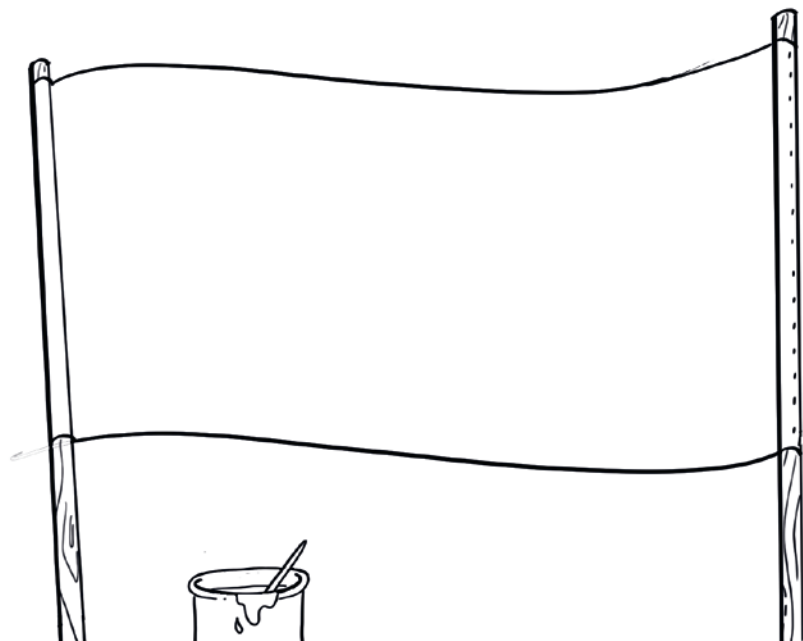
WOENSDAG**Weetje: Betlehem: 'huis van het brood'**

Betlehem, de plaats waar Naomi en haar familie vandaan kwamen, was een kleine stad in Juda, het zuidelijke deel van Israël. De naam Betlehem betekent 'huis van het brood'. Misschien droeg de stad die naam omdat de grond er vruchtbaar was en er veel velden waren waar graan kon worden verbouwd. Toch heerste er in de tijd dat Naomi en haar familie hier wegtrokken, hongersnood in het gebied. Betlehem werd later bekend omdat het de stad was waar koning David vandaan kwam. En nog later werd de stad natuurlijk beroemd omdat het de geboorteplaats was van Jezus.

DONDERDAG**Welkom thuis!**

Ruth en Naomi komen aan in Betlehem. Hoe verwelkom je hen?

Schrijf een mooi welkom op het spandoek of maak een passende tekening.

VRIJDAG**Voor het oprapen**

Ruth woont in Betlehem. Ze raapt koren op het land van boer Boaz.

Later trouwt Ruth met Boaz. Samen krijgen ze een zoon, Obed.

Lukt het jullie ook om koren te rapen?

Wat heb je nodig?

- een schaar
- twee of meer verschillende kleuren papier, afhankelijk van het aantal spelers

Aan de slag:

- Knip uit alle vellen evenveel vierkantjes.
- Ga met alle spelers dicht bij elkaar staan.
- Iedere speler kiest een kleur.
- Strooi alle vierkantjes over de vloer en zorg dat de kleuren goed zijn gemengd.
- Ga nu als Ruth koren verzamelen voor je avondeten. Je verzamelt alleen de papieren stukjes koren die van jouw kleur zijn.
- Probeer zo snel mogelijk alle stukjes papier van jouw koren op te rapen en vast te houden zonder van je plaats te komen.
- Wie heeft als eerste al zijn koren opgeraapt?

ZATERDAG**Samen praten**

Onderweg naar Betlehem praten Naomi en Ruth in Betlehem met elkaar. Zodra de beide vrouwen in Betlehem zijn, begint iedereen over hen te praten. Praat met elkaar aan de hand van de volgende vragen:

1. Als je in een ander land dan Nederland zou moeten wonen, welk land zou je dan kiezen?
2. Het verhaal over Ruth en Boaz speelt zich af in de oogsttijd. Dat was in de herfst. Wat is jouw favoriete seizoen: de lente, de zomer, de herfst, of de winter? En welke is voor jou het minst favoriet?
3. Naomi en Ruth vormden samen een bijzonder 'gezin'. Wat maakt jullie gezin bijzonder?

Adventszondag

- Wat zie je op het tweede luikje in het koffertje? Wie denk je dat dit is?
- Wat heeft deze persoon met Betlehem te maken, denk je?
- Open het luikje. Welk woord komt er uit de rebus?
- Lees samen het Bijbelverhaal dat hiernaast staat. Je kunt in plaats van het verhaal ook het Bijbelgedeelte lezen uit de *Bijbel in Gewone Taal*.

Een koning uit Betlehem

Bij 1 Samuel 16:1-13

'Samuel,' zegt God. 'Saul, de koning van Israël, mag geen koning meer zijn. Hij doet dingen die Ik niet goed vind. Ik heb er spijt van dat Ik hem koning heb gemaakt. Ik heb iemand anders uitgekozen om koning te worden. Ik wil dat jij naar Betlehem gaat. Daar woont een man die Isaï heet. Isaï heeft een heleboel zonen. En één van die zonen heb ik uitgekozen om de nieuwe koning van Israël te worden.'

Samuel schrikt. 'Maar dat kan ik toch niet zomaar doen,' zegt hij. 'Stel je voor dat Saul het hoort. Dat hij hoort dat ik tegen iemand zeg: jij wordt de nieuwe koning van Israël. Dan wordt hij natuurlijk heel boos. Misschien vermoordt hij me wel.'

'Maak je maar geen zorgen,' zegt God. 'Als de mensen in Betlehem vragen wat je komt doen, zeg dan maar: 'Ik ga een offer brengen.' Want dat ga je ook doen. Je moet een koe meenemen om te offeren. Zeg maar tegen de mensen in Betlehem dat ze met je mee mogen gaan om het offer te brengen. En zorg ervoor dat Isaï en zijn jongens ook meegaan. Dan hoor je wel van mij wie Ik heb uitgekozen om koning te worden.'

Samuel gaat naar Betlehem.

En de mensen in Betlehem schrikken. 'Profeet,' zeggen ze. 'Wat komt u hier doen? Er is toch niks aan de hand? U komt toch geen slecht nieuws brengen?'

'Nee hoor,' zegt Samuel. 'Kijk, ik heb een koe bij me. Ik wil in Betlehem een offer brengen, samen met jullie allemaal. Zorg ervoor dat jullie er klaar voor zijn. Zorg dat je kleren schoon zijn, en dat je jezelf gewassen hebt. En we hebben hout nodig, natuurlijk. Genoeg hout om een vuur te maken.'

Het is een heel werk om een offer te brengen, en terwijl alle mensen aan de slag gaan, gaat Samuel naar Isaï toe. 'Isaï,' zegt hij. 'Ik ga jou helpen om je klaar te maken om een offer te brengen.'

'Fijn,' zegt Isaï. 'Fijn dat u ons wilt helpen.'

Samuel en Isaï gaan aan het werk op een plek een beetje achteraf. Samuel kijkt naar de jongens van Isaï die hout voor het vuur aan het zoeken zijn. Wie zou God hebben uitgekozen om de nieuwe koning te zijn?

Die oudste soms? Eliab heet hij. Hij ziet er groot en sterk uit. Hij heeft gespierde armen en een ruige baard. Dat is hem natuurlijk!

Maar dan hoort Samuel in zijn hoofd de stem van God. 'Nee, Samuel. Dit is niet de